

STALNI POSVETOVALNI ODBOR ZA PODNEBNO POLITIKO PRI PREDSEDNIKU REPUBLIKE SLOVENIJE

PRIPOROČILO ŠT. 8

Stalni posvetovalni odbor:

- **se zaveda** daljnosežnih posledic, ki jih ima pandemija covid-19 za družbo in gospodarstvo, a v njih **vidi priložnost**, da pri okrevanju družbe in gospodarstva opustimo netrajnostne prakse in jih nadomestimo s takšnimi, ki bodo prijazne okolju in družbi ter bodo dodatno spodbujale k zelenim investicijam;
- **se zaveda**, da bo Republika Slovenija pri sprejemanju ukrepov za pomoč gospodarstvu in družbi zaradi epidemije covid-19 dolžna upoštevati usmeritve Evropske komisije, zapisane v Evropskem zelenem dogovoru in Načrtu okrevanja za Evropo;
- **ocenjuje**, da Slovenija potrebuje konkretne ukrepe, ki bodo vodili k oblikovanju na spremenjene podnebne razmere prilagojenih rešitev;
- **se zaveda**, da je v Sloveniji najdemo veliko zelo različnih bivanjskih okolij, ki so izpostavljena podnebni spremenljivosti in hkrati izrazito vplivajo na okolje ter niso prilagojena **spremenjenim navadam in potrebam uporabnikov** (demografske spremembe), številna pa so tudi potresno/poplavno nevarna;
- **prepoznava**, da so naravni materiali iz obnovljivih virov (les, konoplja, lan, itd.) primerni za gradnjo bivanjskih okolij, prilagojenih na podnebne spremembe, saj prispevajo k blaženju podnebnih sprememb ter hkrati predstavljajo priložnost za razvoj slovenskega gospodarstva;
- **se zaveda**, da je potrebno zagotoviti vlaganje v raziskave, razvoj in inovacije na področju trajnostne gradnje in zdravega bivalnega okolja ter tako na tem področju omogočiti Sloveniji preboj na vodilna mesta v svetovnem merilu;

zato v skladu z navedenim:

- **poziva** Vlado, Državni zbor in Državni svet, da z ukrepi v sodelovanju z različnimi deležniki spodbudijo tako učinkovito obnovo obstoječih stavb kot investicije v trajnostno gradnjo z naravnimi materiali iz obnovljivih virov, da bi tako zmanjšali obremenitve notranjosti objektov s potencialno škodljivimi snovmi in spodbujali človekovo zdravje in dobro počutje. Pri tem naj se uporabijo tako finančne vzpodbude in davčne olajšave za gradnjo stavb iz človeku in okolju prijaznih materialov, kot tudi večja obdavčitev gradbenih materialov, ki povzročajo nevarne emisije ter večje emisije toplogrednih plinov;
- **predlaga** Vladi, da pri sprejemanju ukrepov za okrevanje gospodarstva in družbe spodbuja zaposlovanje mladih in brezposelnih na zelena delovna mesta, kamor med drugim spada gradnja bivanjskih okolij iz obnovljivih virov, energetska prenova stavb ter izgradnja infrastrukture za vzpostavitev in uporabo obnovljivih virov energije;
- **poziva** Vlado in Državni zbor k pripravi nacionalnega programa za spodbujanje investicij v industrijo, ki omogoča gradnjo varnih in zdravih bivanjskih okolij z naravnimi materiali iz obnovljivega vira;

- **poziva** Vlado in Državni zbor, naj zagotovita ustrezno umestitev in podporo področjem energijske in statične sanacije stavb, preprečevanja nenadzorovanega širjenja patogenov v stavbah ter uporabe naravnih materialov iz obnovljivih lokalnih virov (npr. projektiranje in izvedba lesenih gradbenih konstrukcij) v programe srednje- in visokošolskega, univerzitetnega in podoktorskega izobraževanja;
- **poziva** Vlado in Državni zbor, da zagotovita pogoje za raziskave, razvoj in inovacije na področju trajnostne gradnje, tako novogradenj kot obnov obstoječih bivanjskih okolij, ki bi preprečevali nenadzorovano širjenje patogenov in bodo pozitivno vplivali na varnost in zdravje ljudi ter tako prispevali k blaženju podnebnih sprememb.

Ljubljana, 20. november 2020

Članice in člani stalnega posvetovalnega odbora za podnebno politiko:

- prof. dr. **Klemen Bergant**, direktor Urada za meteorologijo in hidrologijo pri Agenciji Republike Slovenije za okolje, stalni predstavnik Republike Slovenije pri Svetovni meteorološki organizaciji (WMO) in predavatelj za področje meteorologije na Univerzi v Novi Gorici,
- prof. dr. **Milena Horvat**, vodja Odseka za znanost o okolju na Institutu Jožef Stefan in dekanja Mednarodne podiplomske šole Jožef Stefan,
- prof. dr. **Andreja Kutnar**, direktorica neodvisnega raziskovalnega inštituta Center odličnosti InnoRenew, članica Sveta za znanost in tehnologijo Republike Slovenije, predsednica Mednarodnega združenja za znanost in tehnologijo o lesu (SWST) in predavateljica za področje znanosti o lesu na Univerzi na Primorskem,
- prof. dr. **Jadran Lenarčič**, redni član Inženirske akademije Slovenije in dopisni član Accademia delle scienze, Bologna, nekdanji dolgoletni direktor Instituta Jožef Stefan,
- prof. dr. **Andrej Simončič**, direktor Kmetijskega inštituta Slovenije in član Sveta Republike Slovenije za kmetijstvo in podeželje, nekdanji član upravnega odbora Evropske agencije za varno hrano (EFSA),
- **Boštjan Videmšek**, novinar in publicist, avtor knjige Plan B: pionirji boja s podnebno krizo in prihodnost mobilnosti,
- **Urša Zgojznik**, okoljevarstvenica, aktivistka in predsednica društva Ekologi brez meja.